

نام فعالیت: عبارات مودبانه، نوشته ی از سلچوک کرباک

زمینه:

این فعالیت اهمیت عبارات مودبانه را به عنوان پلی میان زبان و فرهنگ برجسته می کند.

هدف:

هدف این فعالیت معرفی عبارات مودبانه ای است که نقش مهمی در واژگان زبان فارسی دارند، برجسته کردن معنای این واژه ها در زبان مادری، و توضیح این که چگونه این عبارات بازتاب دهنده فرهنگ ایرانی در زبان هستند.

محتوا:

این فعالیت طی دو درس برنامه ریزی و اجرا شد. در درس اول، دانش آموزان با زمینه هایی آشنا شدند که این عبارات معمولاً در زبان فارسی در آنها به کار میروند، و این کار از طریق مثال های عینی انجام شد. اهمیت درک و تسلط بر این بیان های مودبانه به صورت عمیق توضیح داده شد. این عبارات که نمونه ای روشن از ارتباط میان زبان و فرهنگ هستند، جایگاهی مرکزی در زبان فارسی داشته و دامنه ی کاربرد گسترده ای دارند.

زبان فارسی برای بیان خود در موقعیت های مختلف واژگان غنی ای دارند، مانند هنگام خوش آمدگویی به مهمانان، در طول غذا، هنگام بیماری، در زمان مرگ، هنگام سفر، هنگام زایمان و بسیاری موقعیت های روزمره دیگر. یک نمونه این است که وقتی مهمانی عزیزی نزد شما مدتی می ماند و هنگام رفتن، به او می گوئید: خداحافظ خدا پشت و پناهت. استفاده از این نوع عبارات باید بجا باشند.

برای کمک به فهم بهتر دانش آموزان، من این عبارات مودبانه را نوشته و معنای آنها را در کلاس توضیح دادم. همچنین سناریوهای مختلفی ایجاد کردم تا دانش آموزان با آنها کار کنند و آنها را تشویق کردم کلماتی را پیدا کنند که در موقعیت های مشخص قابل استفاده باشند. با همدیگر گزینه ها را بررسی کردیم و مناسبترین عبارات ها را یافتیم، همچنین تعداد سناریو ها را افزایش دادم تا فهم دانش آموزان از زمان و موقعیت استفاده این عبارات عمیق تر شود.

در ادامه فعالیت، فهرستی از واژه هایی که معمولاً در زندگی روزمره استفاده می شوند به دانش آموزان دادم و توضیحاتی برای آنها نوشتم. در درس بعدی، پرسش هایی را که درباره این عبارات و کاربردشان در موقعیت های مختلف آماده کرده بودم، بین دانش آموزان توزیع کردم. از دانش آموزان خواسته شد به پرسش ها پاسخ دهند و سپس پاسخ های درست را با هم بررسی کردیم.

شیوه اجرا

تطبیق پذیری:

این مطالعه را می توان برای گروه های مختلف به کار برد.

ارزشیابی:

این فعالیت بینش های ارزشمندی درباره زبان، فرهنگ و رابطه میان این دو به دانش آموزان نشان می دهد. متوجه شدم بسیاری از دانش آموزان از عبارات مودبانه ای که جایگاهی مرکزی در زبان فارسی دارند، یا استفاده نمی کنند یا با آنها آشنا نیستند. فهمیدم برخی از این عبارات معادل مستقیم در زبان سویدی ندارد و همین باعث می شود استفاده صحیح آنها برای دانش آموزان دشوار باشد. همچنین مشاهده کردم که دانش آموزان در درک مفاهیم پشت این عبارات مشکل دارند. از آنجا که این عبارات در زبان سویدی وجود ندارند اغلب این امر باعث می شود که برای دانش آموزان دشوار باشد این عبارات را در ذهن خود تصور کنند، زیرا آنها در زندگی روزمره خود از زبان سویدی استفاده می کنند.

چالش دیگر این بود که برخی دانش آموزان در استفاده از عبارات غیر ملموس مشکل داشتند. برای بسیاری از آنها ، استفاده از عبارات مودبانه و یکپارچه کردن آنها در گفتارشان دشوار بود، به ویژه هنگامی که از زمینه های معمول و روزمره فراتر میرفت. در عین حال، این فعالیت فرصتی ارزشمند برای دانش آموزان فراهم کرد تا در باره فرهنگ ایرانی که زبان مادری شان بخش جدایی ناپذیر آن است، بیشتر بیاموزند. نمونه هایی از این عبارات با مفاهیم فرهنگی ، اغلب با سنت های مربوط به تولد و مرگ و همچنین موقعیت های خاص روزانه مرتبط اند. چنین عبارات فرهنگی در زبان فارسی فراوان است و دانش آموزان توانستند در طول درس ها خود را با آنها بیشتر آشنا کنند.

در طول این درس ها، دانش آموزان نه تنها معنای برخی از این عبارات را آموختند، بلکه اهمیت فرهنگی و اجتماعی آنها را نیز دریافتند. پس از یادگیری این عبارات مودبانه، بسیاری از دانش آموزان بیان کردند که تمایل دارند این واژه ها را بیشتر هنگام صحبت کردن بکار ببرند. آن ها توضیح دادند که هنگام شنیدن این واژه ها بیشتر دقت می کنند و سعی می کنند معنی واقعی آنها را بهتر درک کنند. برخی همچنین گفتند که از این فعالیت واقعا لذت بردند و چیز های زیادی آموختند و درک عمیق تری از فرهنگ ایرانی بدست آوردند.